

I. Cele ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Ińska PLB320008 i sposoby planowania ochrony

Ostoję Ińską została wyznaczona do ochrony populacji i siedlisk gatunków ptaków:

1. Bielika *Haliaeetus albicilla*, występującego w liczbie 18 par lęgowych,
2. Orlika krzykliwego *Aquila pomarina*, występującego w liczbie 25 par lęgowych,
3. Kani rudej *Milvus milvus*, występującej w liczbie 16 par lęgowych,
4. Bociana czarnego *Ciconia nigra*, występującego w liczbie 18 par lęgowych
5. Żurawia *Grus grus*, występującego w liczbie 290 par lęgowych
6. Zimorodka *Alcedo atthis*, występującego w liczbie 55 par lęgowych

Są to liczebności przekraczające szacunkowo 1 % polskiej populacji tych gatunków i kwalifikują Ostoję Ińską jako teren ważny dla ptaków – uwzględniając każdy gatunek z osobna!

Na terenie Ostoi występują również inne gatunki z załącznika nr 1 Dyrektywy ptasiej, kwalifikującego obszary do ochrony w sieci Natura 2000 w liczebnościach szacowanych na co najmniej:

1. Bąk *Botaurus stellaris* – 31 samców w rewirach lęgowych
2. Bączek *Ixobrychus minutus* – 2 odżywające się samce
3. Bocian biały *Ciconia ciconia* – 91 par lęgowych
4. Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* – 2 pary lęgowe
5. Trzmielozjad *Pernis apivorus* – 8 par lęgowych
6. Kania czarna *Milvus migrans* – 0-8 par lęgowych
7. Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* – 62 pary lęgowe
8. Krociatka *Porzana porzana* – 3 pary lęgowe
9. Derkacz *Crex crex* – 111 samców w rewirach lęgowych
10. Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* – 2-6 par lęgowych
11. Rybitwa czarna *Chlidonias niger* – 9-12 par lęgowych
12. Puchacz *Bubo bubo* – 1 para lęgowa
13. Lelek *Caprimulgus europaeus* – 1-5 par lęgowych
14. Dzięcioł czarny *Dryocopus martius* – 90 par lęgowych
15. Dzięcioł średni *Dendrocopos medius* – 24 pary lęgowe
16. Lerka *Lullula arborea* – 27 par lęgowych
17. Jarzębatka *Sylvia nisoria* – 3 pary lęgowe
18. Mucholówka mała *Ficedula parva* – 36 par lęgowych
19. Gąsiorek *Lanius collurio* – 58 par lęgowych

Równoważnym celem ochrony jest utrzymanie i rozwój populacji zwierząt, ujętych w załączniku nr 2 Dyrektywy siedliskowej:

1. Żubra *Bison bonasus* – jedyne gatunku priorytetowego występującego w Ostoi – introdukowanego w 2008 r. i występującego w dwóch wolnych stadach,
2. Bobra *Castor fiber*
3. Wydry *Lutra Lutra*
4. Kumaka nizinnej *Bombina bombina*
5. Traszki grzebieniastej *Triturus vulgaris*

Na terenie Ostoi Ińskiej ochrona zaplanowana została na trzech poziomach:

- I. Ochrona terenu całej Ostoi poprzez właściwie zaplanowane i realizowane gospodarowanie przestrzenią zapewnić ma odpowiednią jakość środowiska przyrodniczego, w którym żyją populacje chronionych gatunków.
- II. Ochrona wyznaczonych terenów kluczowych dla ptaków, obejmująca najważniejsze dla przetrwania gatunków typy siedlisk:
 - Wodne
 - Wodno-błotne
 - Tereny rolnicze wykorzystywane w przewadze jako trwałe użytki zielone
 - Szczególnie cenne dla ptaków kompleksy leśne
 - Tereny upraw polowych wykorzystywane w okresie przelotów
- III. Ochrona terenów, o relatywnie niewielkich powierzchniach, szczególnie cennych dla ptaków w formie rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych istniejących i proponowanych, oraz użytków o charakterze ekologicznym, ostoi ksylobiontów i refugium wyznaczonych na terenach leśnych, chronionych poprzez specjalne zapisy planów urządzania lasu.

Wszystkie powierzchnie obszarów kluczowych dla ptaków, istniejących i proponowanych terenów chronionych, użytków ekologicznych w lasach, ostoi ksylobiontów, refugium została wyznaczona w oparciu o podziały geodezyjne i wydzielenia leśne w Lasach Państwowych. Jeżeli istnieje duża rozbieżność pomiędzy przebiegiem granic działek ewidencyjnych a przebiegiem granic obszaru cennego w terenie, granice zostały poprowadzone według ewidencyjnych klas użytkowania. Docelowo w planie znajdują się informacje o numerach działek ewidencyjnych zawartych w granicach wyznaczonych obszarów i struktura władania gruntami.

II. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla ptaków i ich siedlisk oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków

II.1 Zagrożenia ogólne wpływające na stan środowiska przyrodniczego Ostoi Ińskiej i wszystkie gatunki zwierząt

Lp.	Zagrożenie	Opis zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożenia i jego skutków	Rodzaj zagrożenia	Charakter zagrożenia
1	<p>Niewłaściwe gospodarowanie przestrzenią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabudowa krajobrazu otwartego, – zabudowa (głównie rekreacyjna) w sąsiedztwie jezior, – dopuszczenie „punktowego” sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego na terenach cennych przyrodniczo; <p><i>Szczegółowe zestawienie zagrożeń wynikających z planowania przestrzennego zostało zawarte w rozdziale V.4</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – likwidacja i ograniczenie powierzchni siedlisk gatunków zwierząt, – tworzenie barier ekologicznych, – zmiany warunków siedliskowych, zanieczyszczenia wód, strefy brzegowej i okolicznych lasów, wycinanie roślinności szuwarowej, w efekcie ustępowanie gatunków wrażliwych, – obniżenie wartości jezior jako bazy żerowej dla gatunków zwierząt nie tolerujących obecności człowieka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporządzać dokumenty planistyczne, szczególnie plany zagospodarowania przestrzennego (lub prawnie wprowadzone równoważne) dla terenów cennych przyrodniczo traktowanych jako funkcjonalne całości (np. jeziora ze wszystkimi obszarami nadbrzeżnymi, oba brzegi rzek, itp.). 2. Podczas planowania zagospodarowania terenów nad jeziorami wykluczyć: <ul style="list-style-type: none"> — możliwość zabudowy przeciwległych brzegów zbiornika, — dla zbiorników, gdzie zalesiona linia brzegowa¹ obejmuje mniej niż 50 % długości planować pozostawienie co najmniej 70 % linii brzegowej niezabudowanej i nieogrodzonej, — wykluczyć możliwość zabudowy i zagospodarowania strefy 100 m od brzegu. 3. Wykluczyć zabudowę terenów wyznaczonych jako cenne dla ptaków o charakterze wodnym, wodno błotnym i leśnym. 4. Ograniczyć zabudowę innych przestrzeni otwartych oraz wyznaczyć maksymalny zasięg rozwoju jednostek osadniczych. 5. Skutecznie egzekwować likwidację samowolnie wznoszonych obiektów budowlanych. 	wewnętrzne	istniejące
2	Penetracja (zarówno turystyczna jak i gospodarcza) obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo	płoszenie i niepokojenie zwierząt, ustępowanie gatunków wrażliwych	Wyznaczyć lub skorygować szlaki i trasy turystyczne z ominięciem – gdzie to jest konieczne - terenów cennych i korytarzy ekologicznych. Skutecznie egzekwować zakazu wstępu i wjazdu na tereny, gdzie taki zakaz obowiązuje. Wypracować metody walki z kłusownictwem na rzekach i jeziorach. Egzekwować przepisy prawne wśród wędkarzy i rybaków – w tym przez akcje edukacyjną.	wewnętrzne	istniejące

¹ Zalesiona linia brzegowa jest tu rozumiana jako linia brzegowa zbiornika wodnego gdzie bezpośrednio do granicy geodezyjnej zbiornika przylega las każdej własności o szerokości nie mniejszej niż 100 m

3	Nasilenie turystyki motorowej – samochody terenowe, quady, motocykle krosowe	płoszenie i niepokojenie zwierząt, ustępowanie gatunków wrażliwych	Wyznaczyć „bezpieczne przyrodniczo” szlaki dla tego typu turystyki. Egzekwować zakaz wjazdu do lasów.	wewnętrzne	istniejące i potencjalne
4	Eksploatacja kruszyw naturalnych oraz potencjalna torfu i kredy jeziornej	znaczne zmiany stosunków wodnych, zmiany warunków siedliskowych wiążące się z ustępowaniem gatunków wrażliwych, natężenie ruchu drogowego i hałasu	Wykluczyć uruchamiania nowych kopalni kruszyw, torfu i kredy, na terenach, gdzie występuje ryzyko zaburzenia układów hydrogeologicznych. Prowadzić rekultywację zdegradowanych obszarów kopalnianych z pozostawieniem specyficznych siedlisk cennych dla fauny (brzegówka, paskówka).	wewnętrzne	istniejące i potencjalne
5	Rosnące natężenie ruchu drogowego	– tworzenie barier ekologicznych, śmierć zwierząt na drogach – hałas i zanieczyszczanie powietrza, – zmiany warunków siedliskowych w wyniku zanieczyszczeń motoryzacyjnych, w efekcie przekształcanie ekosystemów i ustępowanie gatunków wrażliwych, – rozprzestrzenianie obcych gatunków zwierząt i roślin, – bezpośrednie zaburzenie ciągłości głównego korytarza migracyjnego Dolina Drawy i korytarza migracyjnego Pojezierze Ińskie oraz pośredni wpływ na korytarze główne Puszcza Goleniowska-Puszcza Koszalińska, Pojezierze Wałeckie-Pojezierze Drawieńskie	Podczas modernizacji dróg przelotowych (droga krajowa nr 20, drogi wojewódzkiej nr 151) wprowadzać nowoczesne zabezpieczenia zmniejszające ryzyko kolizji pojazdów ze zwierzętami (budowa przejść, przepustów i barier naprowadzających dla zwierząt na trasach ich wzmożonej migracji). Tworzyć osłony przydrożne w postaci pasów zieleni – planowanych z dużą rozważą – ponieważ w niektórych miejscach mogą powodować efekt odwrotny do zamierzonego - i właściwie je pielęgnować. Miejscami najlepiej nadającymi się do wprowadzania roślinności osłonowej o odpowiednim składzie gatunkowym są drogi polne i najmniej uczęszczane utwardzone. Na trasach korytarzy ekologicznych wprowadzić ograniczenie prędkości do 50 km/h. Ograniczyć budowę nowych utwardzonych dróg na obszarach poza zwartą zabudową miejscowości.	wewnętrzne, zewnętrzne	istniejące
6	Budowa przemysłowych ferm zwierząt (zwłaszcza trzody chlewnej i nerek) lub wykorzystanie do tego celu istniejących obiektów inwentarskich	- wysoka emisja zanieczyszczeń, produkcja nawozów przekraczająca możliwości ich racjonalnego stosowania, powodujące zmiany warunków siedliskowych, a w efekcie ustępowanie gatunków wrażliwych; - zagrożenie ze strony nerek uciekających z hodowli;	Ograniczyć możliwości tworzenia wielkoprzemysłowych ferm do obsady 240 DJP z wyeliminowaniem hodowli w systemie bezściołowym. Dostosować obsadę zwierząt do możliwości zagospodarowania powstających odchodów. Uniemożliwić lokalizowanie na terenie ostoi i co najmniej 10 km od jej granic ferm nerek. Rozważyć wprowadzenie zakazu hodowli norki w Polsce – ze względu na ciągłe uzupełnianie uciążliwej „dzikiej” populacji – przez uciekinierów z hodowli. Przestrzegać stosowania Kodeksu dobrej praktyki rolniczej.	wewnętrzne	potencjalne

7	Zaniechanie wykorzystania rolniczego gruntów ornych, łąk i pastwisk	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszanie się powierzchnia ekosystemów otwartych (w wyniku sukcesji roślinności zaroślowej i leśnej), w tym zwłaszcza łąk i pastwisk, – ustępowanie gatunków typowych dla agrocenoz oraz ustępowanie gatunków i degradacja siedlisk, których występowanie warunkowane jest ekstensywnym użytkowaniem łąkarskim lub pastwiskowym. 	Wdrażać programy rolno-środowiskowe oraz Kodeks dobrej praktyki rolniczej. Dopuszczać usuwanie samosiewów drzew i krzewów w wieku do 15 lat na terenach rolnych z pozostawieniem fragmentów wartościowych. Utrzymywać ekosystemy łąkowe poprzez czynną ochronę (koszenie, wypas, itp.) i wdrażanie zadań ochronnych.	wewnętrzne	potencjalne
8	Rozwój przemysłu w mieście Ińsko	z uwagi na specyficzną lokalizację w centrum Ostoi Ińskiej - obniżenie walorów przyrodniczych poprzez hałas, wzmożony transport i ruch drogowy	Dostosować zamierzenia związane z rozwojem przemysłu w Ińsku do ustalonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego preferencji dla funkcji turystycznej i rekreacyjnej.	wewnętrzne	istniejące
9	Lokalizacja pojedynczych elektrowni i farm wiatrowych	zagrożenie dla ptaków, nietoperzy, fauny glebowej i ichtiofauny.	Wykluczyć lokalizację tego typu obiektów na całym obszarze Ostoi Ińskiej i do 5 km od jej granic.	wewnętrzne, zewnętrzne	potencjalne
10	Intensyfikacja i mechanizacja rolnictwa, w tym stosowanie dużych dawek chemicznych środków ochrony roślin i nawozów; stosowanie wysokowydajnego, wielofunkcyjnego, ciężkiego sprzętu rolniczego	<ul style="list-style-type: none"> – eutrofizacja siedlisk i w efekcie przekształcanie ekosystemów oraz ustępowanie gatunków wrażliwych, – zatrucia i zwiększona śmiertelność zwierząt na wszystkich szczeblach drabiny troficznej, z kumulacją toksyn w ciele drapieżców, – likwidację enklaw naturalnej i półnaturalnej przyrody w obrębie wielkoobszarowych upraw polowych, przeszkadzających w wykonywaniu zabiegów agrotechnicznych, – degradacja gleb 	Wdrażać programy rolno-środowiskowe oraz Kodeks dobrej praktyki rolniczej. Ograniczać ilości stosowanych nawozów i chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum. Utrzymać wszystkie istniejące kępowe zadrzewienia śródpolne, oczka wodne i inne naturalne nieużytki na obszarach gruntów rolnych.	wewnętrzne	istniejące

11	Tworzenie wielkopowierzchniowych upraw rolnych oraz zamiana użytków zielonych na grunty orne	<ul style="list-style-type: none"> – zanikanie zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych i miedz, – ustępowanie gatunków roślin i zwierząt typowych dla tradycyjnego krajobrazu rolniczego, – izolacja siedlisk i populacji dziko żyjących zwierząt wskutek przerywania sieci powiązań ekologicznych, – zwiększenie zagrożenia erozją, – niekorzystne zmiany warunków wodnych i topoklimatu (zwiększone parowanie gruntowe, większa siła wiatrów), – ubożenie krajobrazu rolniczego. 	<p>Wdrażać programy rolno-środowiskowe oraz Kodeks dobrej praktyki rolniczej.</p> <p>Wykluczyć likwidację ekosystemów marginalnych - miedz, skarp, fragmentów muraw i łąk, wilgotnych zagłębień, rowów przydrożnych i poboczy z naturalną roślinnością; zachować istniejące zadrzewienia śródpolne i oczka wodne.</p> <p>Sukcesywnie odtwarzać zniszczone i tworzyć nowe zadrzewienia oraz bariery biogeochemiczne o szerokości min. 10 m wokół zagłębień terenowych.</p>	wewnętrzne	istniejące
12	Nie stosowanie zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	<ul style="list-style-type: none"> – powstawanie wielkoobszarowych jednorodnych drzewostanów jednowiekowych z eliminacją płatów starodrzewu i lasów bogatych gatunkowo, – ubożenie krajobrazu leśnego – utrata charakteru puszczańskiego lasów, – zanikanie drzewostanów typu Lz poprzez dopuszczenie rabunkowej wycinki tego typu zadrzewień, nie odnawianie powierzchni zrębowych. 	<p>Zachować i kształtować mozaikowość struktury wiekowej drzewostanów poprzez inicjowanie jednoczesnych odnowień na mniejszych powierzchniach. Wykonać uproszczone plany urządzania lasu dla gruntów prywatnych z uwzględnieniem ochrony ptaków, egzekwować ich przestrzeganie, przekwalifikować zadrzewienia Lz o powierzchni powyżej 0,1 ha na lasy i wprowadzić gospodarowanie pod nadzorem służb leśnych.</p>	wewnętrzne	istniejące
13	Nadmierna eksploatacja zasobów zwierzyny łownej	zaburzenie struktury populacji i ekosystemów.	<p>Utrzymywać stan zwierzyny na poziomie nie powodującym istotnych szkód gospodarczych, utrzymywać właściwą strukturę wiekową i płciową populacji. Eliminować kłusownictwo łowieckie.</p>	wewnętrzne, zewnętrzne	istniejące
14	Prowadzenie melioracji odwadniających	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany warunków siedliskowych (przesuszenie siedlisk, degradacja gleb), w efekcie przekształcanie ekosystemów i ustępowanie gatunków wrażliwych, – wzrastający deficyt wody na terenach sąsiadujących z odwadnianymi, – ubożenie krajobrazu (wysychanie oczek wodnych i mokradła). 	<p>Wykluczyć wykonywanie nowych urządzeń melioracyjnych służących wyłącznie do odwodnień.</p> <p>Poprawić retencję wód poprzez spowalnianie ich odpływu za pomocą urządzeń wodnych piętrzących o stałej rzędnej piętrzenia ograniczających odpływ wody, zaniechać konserwacji rowów melioracyjnych w rejonach, gdzie odwadnianie gruntów nie jest bezwzględnie konieczne, blokować odpływ wód urządzeniami drenarskimi na śródpolnych nieużytkach (oczkach wodnych, torfowiskach i mokradłach).</p>	wewnętrzne, zewnętrzne	istniejące

15	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku zrzutu nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków do wód i ziemi	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany warunków siedliskowych w wyniku przyśpieszonej eutrofizacji wód, a w efekcie przekształcanie ekosystemów i ustępowanie gatunków wrażliwych, – zwiększenie śmiertelności gatunków wrażliwych na zanieczyszczenia, zwłaszcza gatunków zagrożonych, zajmujących najwyższy poziom w łańcuchu pokarmowym (bielik, rybołów, kania ruda i czarna, wydra), ograniczenie rekreacyjnych walorów jezior. 	<p>Budowa systemów zbiorczej kanalizacji we wszystkich miejscowościach Ostoi z odprowadzeniem do wysoko sprawnych oczyszczalni ścieków; na obszarach zabudowy rozproszonej dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników na nieczystości płynne, z okresowym wywozem tych nieczystości do oczyszczalni ścieków, przez wyspecjalizowane firmy na podstawie umów lub budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Do czasu wybudowania zbiorczej kanalizacji, w miejscowościach jej pozbawionych wdrożenie systemu kontroli wywozu ścieków z poszczególnych gospodarstw domowych.</p>	wewnętrzne, zewnętrzne	istniejące
16	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku spływu powierzchniowego z pól, gospodarstw wiejskich i układów komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany warunków siedliskowych w wyniku przyśpieszonej eutrofizacji wód, a w efekcie przekształcanie ekosystemów i ustępowanie gatunków wrażliwych, – ograniczenie możliwości wykorzystywania wód podziemnych do celów zaopatrzenia ludności w wodę, – zwiększenie śmiertelności gatunków wrażliwych na zanieczyszczenia, zwłaszcza gatunków zagrożonych, zajmujących najwyższy poziom w łańcuchu pokarmowym (bielik, rybołów, kania ruda i czarna, wydra). 	<p>Ochrona istniejących i tworzenie nowych barier biogeochemicznych wzdłuż brzegów cieków, zbiorników wodnych i terenów podmokłych oraz wzdłuż lasów rosnących u podnóża uprawianych rolniczo stoków.</p> <p>Ochrona naturalnej roślinności szuwarowej w strefie brzegowej zbiorników wodnych.</p>	wewnętrzne, zewnętrzne	istniejące
17	Wycinanie alei przydrożnych przy modernizacji dróg przelotowych.	niszczenie siedlisk ptaków różnicowanego krajobrazu rolniczego	Ograniczanie wycinek do niezbędnych ze względów bezpieczeństwa oraz wprowadzanie nowych nasadzeń w odpowiedniej odległości, z zastosowaniem rodzimych i tradycyjnych dla lokalnego krajobrazu gatunków drzew.	wewnętrzne	istniejące
18	Zmniejszanie powierzchni Poligonu Drawskiego	Likwidacja terenów ze zdecydowanie ograniczoną penetracją ludzi	Utrzymanie obecnych granic.		

II.2 Zagrożenia dla poszczególnych gatunków i grup gatunków ptaków

Lp	Zagrożenie	Opis zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożenia i jego skutków	Rodzaj zagrożenia	Charakter zagrożenia
19	Zmniejszanie powierzchni starodrzewi w lasach jako siedlisk kluczowych w Ostoi Ińskiej gatunków ptaków.	Zanik siedlisk lęgowych następujących gatunków: bielik, orlik krzykliwy, kania ruda, kania czarna, trzmiełojad, bocian czarny, puchacz, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, muchołówka mała	Utrzymanie maksymalnej powierzchni drzewostanów w średnim wieku co najmniej 80 lat w kompleksach lasów uznanych jako cenne dla ptaków. Ochrona strefowa istniejących stanowisk lęgowych. Pozostawienie kęp kilku drzew wokół gniazd gatunków nie podlegających ochronie strefowej podczas prac zrębowych. Wprowadzenie lokalnej ochrony strefowej w przypadku znalezionej kępy trzmiełojada. Pozostawienie szpalerów i kęp starych drzew w drzewostanach porolnych, wzdłuż cieków i na skarpach. W uzasadnionych przypadkach tworzenie sztucznych gniazd i platform dla ptaków drapieżnych i bociana czarnego w drzewostanach młodszych oraz w miejscach gdzie naturalnie zbudowane gniazda notorycznie spadają.	wewnętrzne	istniejące
20	Prowadzenie prac leśnych w sezonie lęgowym.	Zagrożenie lęgów następujących gatunków: bielik, orlik krzykliwy, kania ruda, kania czarna, trzmiełojad, bocian czarny, puchacz, żuraw, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, muchołówka mała.	Ograniczenie prowadzenia prac zrębowych, trzebieży i cięć sanitarnych w okresie 1 kwietnia – 31 czerwca do niezbędnego minimum.	wewnętrzne	istniejące
21	Usuwanie obumierających drzew i drzew dziuplastych z lasów.	Zanik miejsc lęgowych i żerowisk gatunków: dzięcioł czarny, dzięcioł średni, muchołówka mała i inne.	Pozostawianie drzew dziuplastych podczas zabiegów trzebieży. Tworzyć ostoje ksylobiontów . Pozostawianie mało wartościowego drewna martwego podczas zabiegów trzebieży. Zakaz wypalania gałęziówki.	wewnętrzne	istniejące
22	Zmniejszanie powierzchni trwałych użytków zielonych, poprzez zalesienia, zakładanie sadów i plantacji (szczególnie orzecha włoskiego i roślin energetycznych)	Zanik siedlisk gatunków: derkacz, orlik krzykliwy, bocian biały.	Podniesienie stawek dopłat programów rolno-środowiskowych do trwałych użytków zielonych. Inicjowanie planów i programów lokalnych gratyfikacji do utrzymania i tworzenia użytków zielonych.	wewnętrzne	istniejące

23	Zbyt wczesne terminy koszenia użytków zielonych, niewłaściwe metody koszenia (od zewnątrz do środka pola).	Zagrożenie bezpośrednie i uniemożliwienie skutecznego przeprowadzenia lęgów derkacza	Wprowadzanie programów rolno-środowiskowych na maksymalnej powierzchni.	wewnętrzne	istniejące
24	Nadmierna eksploatacja rybacka i kłusownictwo rybackie powodująca zaburzenia i zubożenie struktury populacji ryb.	Zubożenie bazy pokarmowej bielika, kani rudej i czarnej, wydry	Dostosowanie wielkości połowów do wielkości rybostanu w zbiornikach naturalnych. Wstrzymanie połowów i wszelkich zabiegów gospodarczych na tarliskach w okresie tarła i rozwoju wylęgu za wyjątkiem połowów w celu pozyskania ikry do dalszej hodowli. Zarybianie szlachetnymi gatunkami ryb rodzimego pochodzenia. Integracja działań służb, w których kompetencjach leży egzekwowanie przepisów prawa w zakresie walki z kłusownictwem.	wewnętrzne	istniejące
25	Spadek liczebności pospolitych gatunków ptaków wodnych łąski i kaczek, czapli	Zubożenie bazy pokarmowej bielika, puchacza	Prowadzenie działań ochronnych na rzecz pospolitych gatunków. Zredukowanie populacji jenota, norki, szopa. Kontynuacja odstrzału lisów.	wewnętrzne	istniejące
26	Spadek liczebności populacji herpetofauny	Zubożenie bazy pokarmowej orlika krzykliwego, bociana białego, bociana czarnego, błotniaka stawowego i innych	Utrzymywanie właściwych stosunków wodnych w Ostoi. Wdrażanie ochrony herpetofauny.	wewnętrzne	istniejące, potencjalne
27	Ekspansja populacji jenota, norki amerykańskiej i szopa pracza.	Niszczanie lęgów następujących gatunków: błotniak stawowy, błotniak łąkowy, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, kropiatka, żuraw, derkacz i innych	Silna redukcja liczebności populacji jenotów, szopów, opracowanie metod redukcji norki. Kontynuacja odstrzału lisów	wewnętrzne	istniejące
28	Użytkowanie trzcinowisk	Niszczanie siedlisk lęgowych bąka, bączka, błotniaka stawowego i innych	Uwarunkowanie zgody na pozyskanie od operatu wodno-prawnego przygotowanego z udziałem ornitologa i botanika i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wydanej na podstawie raportu oddziaływania na obszar Natura 2000, przygotowanego we współpracy z ornitologiem i botanikiem.	wewnętrzne	potencjalne
29	Nasilenie turystyki wodnej i wędkarstwa, penetracja brzegów jezior i rzek, budowa kładek i pomostów	Płoszenie, ograniczanie powierzchni siedlisk lęgowych gatunków: bąk, bączek, błotniak stawowy, zimorodek i inne	Likwidowanie samowolnie wzniesionych pomostów i kładek wędkarskich	wewnętrzne	istniejące

30	Wycinanie zadrzewień i zakrzaceń przy drogach lokalnych i polnych, prowadzone w ramach prac porządkowych (przez samorządy) i w celu zwiększenia powierzchni działek zgłaszanych do dopłat obszarowych.	Zanik siedlisk lęgowych gąsiorka, jarzębatki i innych	Ograniczenie tego typu praktyk. Opracowanie poradnika dla samorządów o pielęgnacji zieleni przydrożnej. Zakaz likwidacji nieużytków i innych tego typu siedlisk figurujących w ewidencji gruntów	wewnętrzne	istniejące
31	Kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi	Zagrożenie dla wszystkich ptaków zwłaszcza dla młodocianych bocianów białych	Zakładanie platform lęgowych na słupach energetycznych. Używanie we wsiach izolowanych kabli energetycznych. Dopuszczalna jest budowa wyłącznie podziemnych linii energetycznych. Zmiana istniejących linii z napowietrznych na podziemne w miejscach szczególnie newralgicznych w granicach obszarów uznanych za kluczowe dla ptaków.	wewnętrzne	istniejące
32	Wypalanie szuwarów	Zagrożenie dla lęgów i siedlisk błotniaka stawowego, kropiatki i innych	Egzekwowanie zakazu wypalania, natychmiastowe gaszenie zauważonych pożarów.	wewnętrzne	potencjalne
33	Zmiana poziomu wody w stawach w okresie lęgowym	Niszczenie lęgów gatunków: bąk, łabędź krzykliwy, zimorodek, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, błotniak stawowy i innych	Wprowadzenie do operatów wodno-prawnych terminów spuszczenia i napełniania stawów wyłącznie poza okresem lęgowym. Określenie w operacie wodno-prawnym rzędnej piętrzenia w okresie lęgowym 1 marca-31 lipca.	wewnętrzne	istniejące
34	Zanik wysp i kęp roślinności na zbiornikach wodnych	Zanik siedlisk lęgowych rybitwy rzecznej i czarnej i innych	Tworzenie sztucznych wysp i platform.		

III. Warunki zachowania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000

III.1 W zakresie ochrony przyrody:

- III.1.1 Przestrzeganie ustaleń planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego, zatwierdzonych obecnie i w przyszłości planów ochrony rezerwatów przyrody, zakazów obowiązujących na terenie powołanych użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.
- III.1.2 Szczególna ochrona, w formie rezerwatów użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo – krajobrazowych, najcenniejszych siedlisk ptaków.
- III.1.3 Przejęcie terenów obejmujących kluczowe siedliska ptaków we władanie (własność, zarząd, dzierżawa) przez: organizacje ekologiczne, służby ochrony przyrody, Lasy Państwowe oraz realizacja na ich obszarze zadań ochronnych zmierzających do poprawy stanu najważniejszych siedlisk ptaków.
- III.1.4 Tworzenie warunków i programów (w tym finansowania) do wprowadzenia zadań ochronnych na gruntach prywatnych, na drodze umów cywilno – prawnych lub innych prawnie dopuszczalnych form, zmierzających do poprawy stanu najważniejszych siedlisk ptaków. Wykonanie zaplanowanych zadań z zakresu ochrony czynnej na gruntach prywatnych za odpłatnością 10% wyższą niż możliwa najwyższa rekompensata uzyskana w ramach programu rolno-środowiskowego.
- III.1.5 Bieżące inwentaryzowanie i obejmowanie ochroną strefową stanowisk ptaków oraz utrzymywanie stref przez co najmniej:
 - 2 lata od stwierdzenia opuszczenia stanowiska przez kanię rudą i kanię czarną,
 - 5 lat od stwierdzenia opuszczenia stanowiska przez bielika, orlika krzykliwego, bocian czarnego i puchacza,
- III.1.6 Prowadzenie zadań ochronnych w odniesieniu do gatunków ptaków i innych zwierząt kluczowych dla utrzymania i podniesienia bioróżnorodności obszaru oraz zadań ochrony czynnej, introdukcji i reintrodukcji gatunków.

III.2 W zakresie gospodarki rolnej:

- III.2.1 Utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych co najmniej na poziomie obecnym powierzchni obszaru (dane w opracowaniu).
- III.2.2 Propagowanie użytkowania gruntów ornych jako trwałych użytków zielonych w formie łąk i pastwisk;
- III.2.3 Utrzymanie ekstensywnego użytkowania użytków zielonych i propagowanie programów rolno-środowiskowych oraz lokalnych programów opracowanych i wdrażanych dla zachowania gatunków i siedlisk Ostoi Ińskiej.
- III.2.4 Propagowanie kośnego użytkowania ugorów (nie orki) (w celu otrzymania dopłat obszarowych).
- III.2.5 Na gruntach ornych propagowanie uprawy poplonów ścierniskowych
- III.2.6 Propagowanie rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego, także poprzez opracowanie i wdrożenie systemu dodatkowych dopłat.
- III.2.7 Ograniczenie możliwości tworzenia wielkoprzemysłowych ferm do obsady 240 DJP z wyeliminowaniem hodowli w systemie bezściółowym. Dostosowanie obsady zwierząt do możliwości zagospodarowania powstających odchodów.
- III.2.8 Wyeliminowanie ferm norek.

III.3 W zakresie gospodarki leśnej:

- III.3.1 Pozostawienie co najmniej 5% starodrzewu olchowego w ramach kompleksu przy zrębach zupełnych na terenie wszystkich lasów w Ostoi.
- III.3.2 Pozostawienie do naturalnego obumarcia co najmniej 5 % starych drzew (w stosunku do drzewostanu wyjściowego KDO) w buczynach podczas cięć uprzętających we wszystkich lasach Ostoi.
- III.3.3 Popieranie naturalnego występowania grabu na siedliskach grądowych (nad ciekami wodnymi, jeziorami i mokradłami).
- III.3.4 Utrzymanie powierzchni 15 -30 % (trwają uzgodnienia z LP na temat przyjęcia konkretnego udziału procentowego) drzewostanów powyżej 80 lat w

- kompleksach leśnych uznanych za kluczowe dla ochrony ptaków.
- III.3.5 Wylimowanie cięć rębnych w IV klasie wieku i wyższych w kompleksach leśnych uznanych za kluczowe dla ochrony ptaków w okresie 1 kwietnia – 31 czerwca.
- III.3.6 Wyznaczenie na terenach leśnych obszarów ze względu na ochronę ptaków:
- o charakterze użytków ekologicznych, obejmujących mokradła, torfowiska, zbiorniki wodne, gdzie zostanie utrzymany lub podniesiony poziom wody, nie będą prowadzone prace gospodarcze, a w trakcie prac zrębowych na sąsiednich powierzchniach będzie pozostawiana na granicy okrajek o szerokości 30-50 m drzew i krzewów,
 - ostoi ksylobiontów, gdzie będą pozostawiane drzewa do ich naturalnego rozpadu,
 - refugium, w szczególności na skarpach, wzdłuż cieków, gdzie prace leśne zostaną ograniczone do niezbędnego minimum dla zachowania siedlisk ptaków i korytarzy ekologicznych (trwają uzgodnienia z LP co do listy powierzchni i zasad gospodarowania na nich).
- III.3.7 Pozostawienie kęp drzew wokół gniazd nie podlegających ochronie strefowej podczas prac zrębowych i trzebieży.
- III.3.8 Pozostawienie szpalerów i kęp starych drzew w drzewostanach porolnych, wzdłuż cieków i na skarpach.
- III.3.9 Pozostawianie drewna martwego i drzew dziuplastych podczas zabiegów trzebieży szczególnie w lasach uznanych za kluczowe dla ochrony ptaków.
- III.3.10 Opracowanie i uzupełnienie operatów dla lasów prywatnych z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartości przyrodniczych Ostoi
- III.3.11 Przygotowywanie planów urządzania i programów ochrony przyrody nadleśnictw z udziałem ornitologa i botanika.
- III.3.12 Zachowanie użytków zielonych będących w zarządzie Lasów Państwowych – z zachowaniem zasad ochrony przyrody i bezwzględny zakaz ich zalesiania.

III.4 W zakresie gospodarki łowieckiej:

- III.4.1. Okresowe wykluczenie polowania na ptaki wodne na terenach noclegowisk żurawi i zbiorników wykorzystywanych przez ptaki przelotne.
- III.4.2. Nie lokalizowanie ambon myśliwskich w strefach ochrony częściowej stanowisk lęgowych ptaków, jeżeli ich tam nie było przed powołaniem strefy. W strefach ochrony ścisłej nie wolno ich lokalizować wcale, a istniejące należy usunąć. Przestrzeganie zakazu wykonywania polowań w strefach ochrony częściowej w czasie obowiązywania ochrony.
- III.4.3. Utrzymanie liczebności jeleni, danieli i saren na możliwie wysokim poziomie, nie powodującym istotnych szkód gospodarczych. Utrzymywanie liczebności dzików na poziomie możliwie wysokim jednakże nie powodującym istotnych szkód w uprawach rolnych. Podniesienie średniego wieku populacji zwierząt łownych i przywrócenie prawidłowej struktury płciowej.
- III.4.4. Wykluczenie introdukcji obcych gatunków (jeleń sika etc.)
- III.4.5. Zredukowanie populacji gatunków obcych: jenota, norki, szopa.
- III.4.6. Wykonywanie odstrzału lisów.

III.5 W zakresie gospodarki wodnej:

- III.5.1. Wykluczenie wykonywania nowych urządzeń melioracyjnych służących wyłącznie do odwodnień.
- III.5.2. Poprawa retencji wód poprzez spowalnianie ich odpływu za pomocą progów ograniczających odpływ wody, zaniechanie konserwacji rowów melioracyjnych w rejonach, gdzie odwadnianie gruntów nie jest bezwzględnie konieczne, blokowanie odpływu wód urządzeniami drenarskimi na śródpolnych nieużytkach (oczkach wodnych, torfowiskach i mokradłach).
- III.5.3. Likwidacja nielegalnych pomostów wędkarskich.
- III.5.4. Zapewnienie prowadzenia prac melioracyjnych i regulacyjnych w sposób nie powodujący obniżania się poziomu wody zagrażającego lęgowym populacjom ptaków i powodujących pogorszenie stanu ich siedlisk.
- III.5.5. Utrzymanie poziomu wody w zbiornikach wodnych tak, aby ich powierzchnia była zgodna z ewidencją gruntów.
- III.5.6. Utrzymanie stałego poziomu wody na stawach rybnych w okresie 1 III – 31 VIII.

- III.5.7. Utrzymanie wszystkich oczek wodnych i mokradeł śródpolnych istniejących od 2004 r. (od momentu powołania Ostoi Ińskiej)
- III.5.8. Ograniczenie wykaszania trzcinowisk nad stawami rybnymi do najbliższego sąsiedztwa urządzeń piętrzących, zakaz wykaszania trzciny na innych terenach.
- III.5.9. Ochrona torfowisk i mokradeł przed dewastacją. Wykluczenie poruszanie się sprzętem mechanicznym (czołgami, samochodami terenowymi, ciągnikami, quadami, itp.) po torfowiskach i mokradłach ze szczególnym uwzględnieniem Poligonu Drawskiego.

III.6 W zakresie zagospodarowania przestrzennego i infrastruktury:

- III.6.1. Przestrzeganie zasad zagospodarowania ustalonych w planie ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego.
- III.6.2. Podczas planowania zagospodarowania terenów nad jeziorami:
 - wykluczenie możliwość zabudowy przeciwnych brzegów zbiornika,
 - dla zbiorników, gdzie zalesiona linia brzegowa² obejmuje mniej niż 50 % długości planować pozostawienie co najmniej 70 % linii brzegowej niezabudowanej i nieogrodzonej,
 - wykluczenie możliwość zabudowy i zagospodarowania strefy 100 m od brzegu poza zwartą zabudową miejscowości.
- III.6.3. Wykluczenie zabudowy terenów wyznaczonych jako cenne dla ptaków o charakterze wodnym, wodno-błotnym i leśnym.
- III.6.4. Ograniczenie zabudowy przestrzeni otwartych do terenów starych siedzib ludzkich oraz wyznaczyć maksymalny zasięg rozwoju jednostek osadniczych.
- III.6.5. Wykluczenie uruchamiania nowych kopalni kruszyw, torfu i kredy, na terenach, gdzie występuje ryzyko zaburzenia układów hydrogeologicznych.
- III.6.6. Prowadzenie rekultywacji zdegradowanych obszarów kopalnianych z pozostawieniem specyficznych siedlisk cennych dla fauny (brzegówka, sieweczki, płazy i gady).
- III.6.7. Wykluczenie lokalizacji elektrowni i farm wiatrowych na całym obszarze Ostoi Ińskiej i 5 km poza jej granicami.
- III.6.8. Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego lub równoważnych dokumentów wprowadzonych prawnie dla obszarów kluczowych dla ochrony ptaków w Ostoi, traktowanych jako funkcjonalne całości (np. całe jezioro wraz z całą linią brzegową i otoczeniem, a nie tylko fragmenty brzegu).
- III.6.9. Na Poligonie Drawskim utrzymanie infrastruktury wojskowej w dotychczasowych ramach przestrzennych. Ograniczenie przestrzennej rozbudowy obiektów pasa działań taktycznych Studnica i punktu strzelań nawodnych Ostrowiec. Na obecnie zajmowanym terenie możliwość przebudowy, rozbudowy i modernizacji obiektów.
- III.6.10. Wykluczenie odtwarzania napowietrznych linii energetycznych i telefonicznych w postaci nieizolowanych przewodów napowietrznych w granicach obszarów wodnych i wodno – błotnych uznanych za kluczowe dla ptaków.

III.7 W zakresie gospodarki rybackiej

- III.7.1. Dostosowanie wielkości połowów do wielkości rybostanu w zbiornikach naturalnych.
- III.7.2. Wstrzymanie połowów i wszelkich zabiegów gospodarczych na tarliskach w okresie tarła i rozwoju wylęgu.
- III.7.3. Zarybianie tylko gatunkami ryb rodzimych.
- III.7.4. Integracja działań służb, w których kompetencjach leży egzekwowanie przepisów prawa w zakresie walki z kłusownictwem.

III.8 W zakresie rekreacji i turystyki

- III.8.1. Wyznaczenie lub skorygowanie szlaków i tras turystycznych z ominięciem terenów cennych i korytarzy ekologicznych. Skuteczne egzekwowanie

² Zalesiona linia brzegowa jest tu rozumiana jako linia brzegowa zbiornika wodnego, gdzie bezpośrednio do granicy geodezyjnej zbiornika przylega las wszelkiej własności o szerokości nie mniejszej niż 100 m

- zakazu wstępu i wjazdu na tereny, gdzie taki zakaz obowiązuje.
- III.8.2. Wyznaczenie „bezpiecznych przyrodniczo” szlaków dla turystyki motorowej - samochody terenowe, quady, motocykle krosowe.
- III.8.3. Egzekwowanie zakaz wjazdu do lasów.

IV. Wykaz zadań ochronnych z określeniem sposobu ich wykonania, rodzaju, zakresu i lokalizacji na okres stosowny do potrzeb

Lp	Zadanie	Sposób wykonania	Zakres	Lokalizacja
GOSPODAROWANIE PRZESTRZENIA				
1.	Zabezpieczenie właściwego zagospodarowania przestrzennego terenów kluczowych dla ptaków największych zbiorników wodnych Ostoi Ińskiej	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego lub dokumentów prawnie równoważnych dla największych jezior Ostoi Ińskiej wraz z przyległymi terenami otwartymi – traktowanych jako całościowe układy funkcjonalne Podczas planowania zagospodarowania terenów nad jeziorami wykluczyć: – możliwość zabudowy przeciwnych brzegów zbiornika, – dla zbiorników, gdzie zalesiona linia brzegowa będąca we władaniu LP obejmuje mniej niż 50 % długości planować pozostawienie co najmniej 70 % linii brzegowej niezabudowanej i nieogrodzonej, – wykluczyć możliwość zabudowy i zagospodarowania strefy 100 m od brzegu poza jednostkami osadniczymi.	Tereny objęte planami	1. Jez. Ińskie wraz z terenami otwartymi obrębów Miałka, Ścienne, Linówko, Wierzchucice, położonymi nad jeziorem 2. Jez. Woświn wraz z terenami obrębu Cieszyno, Trzebawie, Mielno, Zwierzynek w gminie Węgorzyno; obrębu Tucze w gminie Dobra, obrębu Oświno w gminie Chociwel 3. Jez. Węgorzyńskie wraz z terenami miasta Węgorzyno, obrębu Przytoń i Sulice wyznaczonymi w studium do rozwoju rekreacji, zabudowy i usług
2.	Zabezpieczenie utrzymania i trwałej ochrony siedlisk ptaków krajobrazu rolniczego	Wprowadzenie do studiów uwarunkowań gmin, planów zagospodarowania (lub dokumentów prawnie równoważnych) zapisów o gospodarowaniu przestrzenią otwartą: – ograniczyć zabudowę przestrzeni otwartych oznaczonych jako siedliska kluczowe dla ptaków TUZ do miejsc historycznie występujących siedzib ludzkich – wyznaczyć maksymalny zasięg rozwoju jednostek osadniczych.	6870,89 ha – tereny kluczowe TUZ 1351,73 ha – tereny kluczowe polne	Tereny wyznaczone jako kluczowe siedliska ptaków o charakterze TUZ i polnym
3.	Zabezpieczenie utrzymania i właściwej ochrony siedlisk gatunków ptaków wodnych i wodno - błotnych	Podczas planowania i wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu nad jeziorami: – wykluczyć możliwość zabudowy przeciwnych brzegów zbiornika, – dla zbiorników, gdzie zalesiona linia brzegowa, będąca we władaniu LP obejmuje mniej niż 50 % długości planować pozostawienie co najmniej 70 % linii brzegowej niezabudowanej i nieogrodzonej, – wykluczyć możliwość zabudowy i zagospodarowania strefy 100 m od brzegu poza zabudową miejscowości, – wykluczyć zabudowę terenów wyznaczonych jako kluczowe dla ptaków o charakterze wodnym, wodno błotnym i leśnym – wyznaczyć w planie, studium lub opracowaniu prawnie równoważnym miejsca przeznaczone pod budowę ogólnodostępnych plaż, pomostów, przystani	4380,11 ha terenów kluczowych wodnych 889,56 ha terenów kluczowych wodno-błotnych	1. Tereny nad wszystkimi jeziorami w Ostoi Ińskiej 2. Tereny wyznaczone jako kluczowe dla ptaków o charakterze wodnym, wodno - błotnym i leśnym

4.	Realizowanie celów ochrony i ustaleń planów ochrony istniejących rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i zespołów – przyrodniczo – krajobrazowych z uwzględnieniem priorytetu ochrony ptaków.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywać wykonywane zadań ochronnych do składu awifauny i stanu poszczególnych gatunków ptaków, prowadzić zaplanowane zabiegi z uwzględnieniem pierwszeństwa ochrony ptaków i ich siedlisk (np. w rezerwacie Głowacz dostosować planowane zadania przebudowy drzewostanów i ochrony torfowisk do ochrony strefowej nowego gniazda bielika). 2. W trakcie opracowywania planów ochrony rezerwatów zaplanować działania ochrony czynnej mające na celu poprawę stanu siedlisk przyrodniczych ptaków i innych gatunków zwierząt chronionych. 3. Traktować obiekty chronione jako miejsca predestynowane do realizacji zadań z zakresu ochrony czynnej. 	273,85 ha rezerwatów 333,38 ha użytków ekologicznych 190,98 ha zespołu przyrodniczo krajobrazowego	Rezerваты Użytki ekologiczne Zespół przyrodniczo - krajobrazowy
5.	Utworzenie użytków ekologicznych dla ochrony siedlisk ptaków wodno-błotnych	Opracować dokumentację i powołać prawnie. Do czasu wprowadzenia ochrony: Dostosowywać wykonywane czynności do składu i stanu poszczególnych gatunków ptaków, prowadzić zaplanowane zabiegi z uwzględnieniem pierwszeństwa ochrony ptaków i ich siedlisk. Podjąć starania o przejęcie terenów we władanie (własność, dzierżawa, zarząd i inne dopuszczalne prawnie formy) przez organizacje ekologiczne, LP, służby op. Traktować obiekty chronione jako miejsca predestynowane do realizacji zadań z zakresu ochrony czynnej. budowa lub odtworzenie budowli piętrzących (progi o stałej rzędnej piętrzenia) z zapewnieniem swobodnego przepływu rybnom	658,92 ha	Tereny Ostoi poza LP
6.	Utworzenie zespołów przyrodniczo – krajobrazowych w celu utrzymania i ochrony siedlisk ptaków zróżnicowanego krajobrazu rolniczego	Opracować dokumentację i powołać prawnie. Do czasu wprowadzenia ochrony: Dostosowywać wykonywane wszelkich działań do składu i stanu poszczególnych gatunków ptaków, prowadzić czynności z uwzględnieniem pierwszeństwa ochrony ptaków i ich siedlisk Podjęcie starań o przejęcie ich we władanie (własność, dzierżawa, zarząd i inne dopuszczalne prawnie formy) przez organizacje ekologiczne, LP, służby op. Przeprowadzić inwentaryzację, zaplanować i przeprowadzić pielęgnację starych sadow w granicach zespołów. Zabudowę we wszelkich formach ograniczyć do miejsc występowania starych siedzib ludzkich, wyeliminować zabudowę 100 m od brzegów jezior. Przygotowanie projektów odtwarzania i dostosowywania zadrzewień śródpolnych do potrzeb ptaków	1803,31 ha	Tereny Ostoi poza LP
7.	Zapewnienie właściwej i trwałej ochrony kluczowym siedliskom ptaków poprzez przejęcie we władanie terenów Skarbu Państwa (poza LP) istniejących i projektowanych rezerwatów, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych i innych gruntów mogących mieć znaczenie dla ochrony ptaków	Opracowanie listy terenów ANR w granicach terenów kluczowych dla ptaków i objętych ochroną . Podjęcie starań o przejęcie ich we władanie (własność, dzierżawa, zarząd i inne dopuszczalne prawnie formy) przez organizacje ekologiczne, LP, służby op.	-	Cały teren
UTRZYMANIE I ZWIĘKSZENIE BIORÓŻNORODNOŚCI				
8.	Zachowanie i podniesienie bioróżnorodności lasów kluczowych dla ptaków	Na terenach LP wyznaczyć sieć użytków ekologicznych oraz refugium i zasady ich zagospodarowania wprowadzić do operatów leśnych	513 ha terenów o charakterze użytków ekologicznych 1889,88 ha refugium	Obszary LP w N-ctwie Dobrzany, Drawsko, Łobez (w trakcie opracowania)
9.	Ochrona i poprawa stanu siedlisk dziuplaków	Ocena powołanej w Nadleśnictwach Dobrzany, Łobez i Nowogard Drawsko sieci ostoi ksylobiontów pod kątem zgodności z potrzebami ochrony dzięcioła czarnego, średniego i muchołówki małej. Zaproponowanie ewentualnych zmian i uzupełnień	-	Obszary LP (w trakcie opracowania)

10.	Ochrona starych sadow na terenie LP jako siedlisk lęgowych i żerowisk ptaków	Przeprowadzenie inwentaryzacji, zaplanowanie i przeprowadzenie pielęgnacji starych sadow na terenie LP - działanie do przeprowadzenia we współpracy LP z organizacjami ekologicznymi, służbami op, uczelniami na drodze przygotowania projektu i zdobycia finansowania	-	Obszary LP
11.	Utrzymywanie użytkowania śródleśnych łąk i pastwisk - niedopuszczanie do ich sukcesji czy zalesiania	Doprowadzenie do użytkowania kośnego, zachęcanie właścicieli gruntów do właściwego sposobu użytkowania łąk i pastwisk śródleśnych, w przypadku odmowy propozycja wydzierżawienia przez organizację ekologiczną	203,09 ha	Obszary LP N-ctwo Drawsko, Łobez, Dobrzany
12.	Zwiększenie powierzchni trwałych użytków zielonych	Zachęcanie właścicieli gruntów do użytkowania gruntów ornych jako TUZ. Przygotowanie i wdrożenie projektu popularyzacji programów rolno środowiskowych wśród rolników	-	Wszystkie grunty orne ze szczególnym uwzględnieniem położonych wśród lub w pobliżu lasów
13.	Wprowadzanie optymalnego użytkowania terenów rolnych ze względu na ochronę ptaków	Zawieranie umów z właścicielami prywatnymi, ANR na zagospodarowanie terenów ważnych dla ptaków – np. wykaszanie nie użytkowanych łąk, usuwania samosiewów krzewów i drzew na łąkach, trzcinowiskach, torfowiskach itp. W celu poprawy jakości siedlisk przyrodniczych wymagających okresowo powtarzających się działań z zakresu ochrony czynnej rozważyć dzierżawę gruntów LP nie będących drzewostanem.	-	Cały teren
14.	Ograniczenie powierzchni upraw orzecha włoskiego, wierzby energetycznej i innych gatunków wpływających negatywnie na stan siedlisk ptaków	Przeprowadzenie inwentaryzacji upraw o powierzchni większej niż 5 ha. Opracowanie programu zachęt (w tym finansowych) do likwidacji upraw z preferencją ich zamiany na TUZ	-	Cały teren
15.	Tworzenie na terenie ostoi obszarów płytkich zalewisk o powierzchni przynajmniej 10 ha (np. Łąki Studnickie), które z czasem mogą stać się optymalnymi miejscami rozrodu ptaków	Przygotowanie i wdrożenie odpowiednich projektów czynnej ochrony - np. "Zwiększanie obszarów małej retencji"	-	Cały teren
16.	Tworzenie i odtwarzanie siedlisk ptaków krajobrazu rolniczego	Wspólnie z samorządami lokalnymi przeprowadzenie inwentaryzacji oceny stanu zadrzewień przydrożnych przy drogach lokalnych o niskim natężeniu ruchu, Przygotowanie projektów odtwarzania i dostosowywania do potrzeb ptaków. Opracowanie poradnika pielęgnacji i przeprowadzenie szkoleń dla służb komunalnych.	-	Cały teren
17.	Przywrócenie poziomu wody w zbiornikach wodnych do rzędnych zgodnych z ewidencją gruntów	budowa lub odtworzenie budowli piętrzących (na jeziorach progi o stałej rzędnej piętrzenia) z zapewnieniem swobodnego przepływu rybom	-	wszystkie jeziora w Ostoi
18.	Ochrona wrzosowisk jako siedlisk lelka i lerki	Usuwanie roślinności inwazyjnej (samosiewy gatunków drzewiastych i krzewiastych). Koszenie, kontrolowanie wypalanie	-	Pas Ćwiczeń Taktycznych Studnica na Poligonie Drawskim
19.	Ochrona zasobów przyrodniczych w żwirowniach	Wprowadzenie projektów uwzględnienia ochrony awifauny i herpetofauny w żwirowniach, które często stają się pułapką dla niektórych gatunków zwierząt. Współpraca ze żwirowniami przy zamykaniu poszczególnych żwirowni lub ich części. Wprowadzenie obowiązku konsultacji sposobów rekultywacji żwirowni z przyrodnikami. Wprowadzić obowiązkowy zapis do pozwoleń na wydobywanie obligujący inwestora do rekultywacji o kierunku przyrodniczym z zachowaniem siedlisk rzadkich gatunków.	-	Kopalnia Storkowo, kopalnia Mokrzyca, kopalnia Chociwel, wyrobisko Dobra
20.	Ustabilizowanie poziomu wody na terenach wodno-błotnych ważnych dla ptaków	Budowa urządzeń wodnych piętrzących o stałej rzędnej piętrzenia umożliwiających migrację ryb (np. bystrotoków) o poziomie piętrzenia utrzymanym na co najmniej dotychczasowym poziomie	-	Wilkowe bagno, węgorzyński derkacz, żurawiowe jezioro, bagno zyska, i inne po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy terenu Bagno Czeryńskie Poligon Drawski
DZIAŁANIA NA RZECZ POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW				
21.	Wprowadzanie i egzekwowanie ochrony strefowej (w tym wszystkich gniazd użytkowanych w rewirach danej pary bielika, orlika krzykliwego, puchacza i bocian czarnego)	Przed wydaniem decyzji administracyjnej o powołaniu stref uzgadnianie ich przebiegu z właścicielami gruntu, sprawne i szybkie opiniowanie prac w strefach, sprawne powoływanie i znoszenie stref, coroczna kontrola stanowisk lęgowych i w przypadku niezasiedlenia wyszukiwanie nowych gniazd	-	Cały teren
22.	Wprowadzenie lokalnej ochrony strefowej w przypadku znalezionej lęgu trzmielojada	uzgodnić i wprowadzić odpowiednie regulacje z właścicielami nadleśnictwami i właścicielami gruntów	-	Gniazda z lęgiem trzmielojada

23.	Budowa sztucznych gniazd	wprowadzanie platform lęgowych dla bocian białego na drzewach, słupach energetycznych i telefonicznych, budowa platform i podwalin w miejscach naturalnie zajmowanych przez ptaki drapieżne, puchacza, bociana czarnego, w których gniazda notorycznie spadają lub zagrażają bezpieczeństwu	-	w miejscach gniazd zbudowanych przez bociany, ptaki drapieżne
24.	Utrzymywanie lustra wody w sezonie lęgowym na stawach rybnych nie użytkowanych gospodarczo	wprowadzić odpowiednie zapisy do operatów wodno prawnych, uzgodnić poziom piętrzenia wody z ANR lub właścicielami stawów	-	wszystkie kompleksy stawów w Ostoi
25.	Zapewnienie stałego poziomu wody w okresie lęgowym na stawach rybnych	Wprowadzenie odpowiednich zapisów do operatów wodno -prawnych zakazujących podnoszenia i obniżania poziomu wody w okresie lęgowym od 01.03 do 31.08	-	wszystkie kompleksy stawów w Ostoi
26.	Odtwarzanie i tworzenie nowych miejsc lęgowych dla rybitw i mew	utworzenie wysp i platform lęgowych na zbiornikach wodnych	-	Bagna czertyńskie , stawy bytowskie, bagno Ciszewo, łąki Studnickie, stawy Dzwonkowskie, stawy polchowckie, stawy Karkowo
27.	Prowadzenie dokarmiania zimowego bielików	wykładanie karmy naturalnej na istniejących karmiskach w okresie X - IV; budowa nowych karmisk w miejscach zimowych koncentracji ptaków	orientacyjnie 40 kg ryby na 10 bielików na karmisko tygodniowo	istniejące karmiska: Dłusko gmina Węgorzyno, Leśnictwo Kozia Góra gmina Ińsko, projektowane karmiska w miejscach zimowych koncentracji ptaków
28.	Reintrodukcja cietrzewia, który na Pojezierzu Ińskim występował co najmniej do XVII w.	Nawiązanie współpracy z ośrodkami prowadzącymi programy odtwarzania populacji cietrzewia,. Opracowanie programu introdukcji dla Ostoi. Przygotowanie odpowiednich projektów w celu uzyskania finansowania. Docelowo stworzenie populacji cietrzewia w leśnictwie Studnica Nadleśnictwo Drawsko. o liczebności około 200 ptaków	-	Nadleśnictwo Drawsko
29.	Introdukcja jarząbka	Nawiązanie współpracy z ośrodkami prowadzącymi programy odtwarzania populacji jarząbka. Opracowanie programu introdukcji dla Ostoi. Przygotowanie odpowiednich projektów w celu uzyskania finansowania. Docelowo stworzenie populacji jarząbka w kompleksach leśnictw: – Lublino, Kozia Góra, Krzemień, Karkowo w Nadleśnictwie Dobrzany, – Winniki, Storkowo, Ińsko w Nadleśnictwie Łobez – Studnica w nadleśnictwie Drawsko	-	Wskazane tereny we wszystkich nadleśnictwach
30.	Reintrodukcja sokoła wędrownego	Nawiązanie współpracy z ośrodkami prowadzącymi programy odtwarzania populacji sokoła wędrownego. Opracowanie programu dla Ostoi. Przygotowanie odpowiednich projektów w celu uzyskania finansowania. Utworzenie populacji lęgowej 5-6 par	-	Tereny wskazane w opracowanym programie
31.	Ochrona i zwiększenie liczebności żubra	Kontynuacja programu rozwoju populacji w województwie zachodniopomorskim. Rozwój liczebny stada z Nadleśnictwa Łobez i Drawsko do około 100 osobników, stada z Nadleśnictwa Dobrzany do około 50 osobników. Utworzenie nowego ugrupowania satelitarnego w centrum Ostoi (Wierzchucice) i doprowadzenie do docelowej liczebności 20 osobników.	-	Tworzenie nowego stada na granicy gminy Węgorzyno i ińsko zagroda aklimatyzacyjna na terenie ue wierzchucice i wilkowe bagno
32.	Introdukcja rysia	Opracowanie metody introdukcji gatunku. Utworzenie zagrody aklimatyzacyjnej na pograniczu obu nadleśnictw w okolicy rezerwatu Głowacz docelowo stworzenie 3-4 rewirów rozrodczych w kompleksie leśnictw Kozia Góra, Lublino z nadleśnictwa Dobrzany i leśnictwie Storkowo z nadleśnictwa Łobez.	-	Nadleśnictwa Dobrzany i Łobez
INNE				
33.	Przeprowadzenie oceny zagrożeń dla ptaków przez istniejącą sieć energetyczną i ich ograniczenie.	Przygotowanie projektu i zdobycie finansowania na wprowadzenie izolowanych kabli i sieci podziemnej na terenach kluczowych dla ptaków	Jak największa liczba istniejących linii energetycznych, wszystkie nowe	Miejsca wytypowane w projekcie